

PRZEDMIOTOWY SYSTEM OCENIANIA Z GEOGRAFII

W SZKOLE PODSTAWOWEJ NR 5 W SKIERNIEWICACH

I. PODSTAWA PRAWNA

1. Rozporządzenie MEN z dnia 14 lutego 2017 r. w sprawie podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej
2. Rozporządzenie MEN z dnia 3 sierpnia 2017 r. w sprawie oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy w szkołach publicznych.
3. Rozporządzenie MEN z 2017 r. w sprawie warunków organizacji kształcenia, wychowania i opieki dla młodzieży niepełnosprawnych, niedostosowanych społecznie i zagrożonych niedostosowaniem społecznym.
4. Program nauczania geografii w szkole podstawowej Planeta Nowa autorstwa Marii Tuz i Barbary Dziedzic (Nowa Era)
5. Statut Szkoły

II. FORMY I METODY SPRAWDZANIA I OCENIANIA OSIĄGNIĘĆ UCZNIÓW

1. Uczniowie mogą być oceniani:

- w sali lekcyjnej,
- podczas zajęć w terenie, za działania na rzecz szkoły i środowiska związane tematycznie z przedmiotem,
- za osiągnięcia w konkursach związane tematycznie z przedmiotem
- uczestnicząc w projektach edukacyjnych

2. Obszary aktywności podlegające ocenianiu

- czytanie map różnej treści,
- wyjaśnianie prawidłowości występujących w cyklach astronomicznych, geograficznych, społecznych i gospodarczych,
- umiejętność posługiwania się przyrządami oraz modelami geograficznymi,
- umiejętność dokonywania planowych bądź systematycznych obserwacji,

- umiejętność odczytywania i wykorzystywania oraz sporządzania dokumentacji geograficznej (dane statystyczne, wykresy, diagramy, ryciny),
- umiejętności dokonywania obliczeń (odległości, różnicy wysokości, średniej temperatur, amplitudy, spadek temperatury z wysokością, różnice czasowe),
- umiejętność posługiwania się słownictwem, terminologią i symboliką geograficzną,
- wartościowanie działalności człowieka w środowisku geograficznym,
- wkład w pracę i przygotowanie do lekcji,
- aktywność na lekcji

3. Formy aktywności podlegające ocenie.

- sprawdziany wiadomości i umiejętności po zakończonym dziale,
- kartkówki z trzech ostatnich lekcji lub ze znajomości mapy,
- test diagnostyczny,
- odpowiedzi ustne z trzech ostatnich tematów lekcyjnych,
- prace domowe,
- prace długoterminowe,
- aktywność podczas lekcji,
- uczestnictwo w konkursach geograficznych,
- udział w projektach uczniowskich,
- prezentowanie pracy grupy,
- wykonywanie prac dodatkowych (zaproponowanych przez ucznia lub wskazanych przez nauczyciela), wynikających z zainteresowań ucznia, wiążących się z programem jak i wykraczających poza program.

III. ZASADY I KRYTERIA OCENIANIA

1. Sprawdziany

- Sprawdziany są obowiązkowe.
- W przypadku nieobecności ucznia na sprawdzianie, powinien napisać go w terminie dwutygodniowym od momentu powrotu do szkoły.
- Jeżeli uczeń nie napisze sprawdzianu w uzgodnionym terminie, nauczyciel wpisuje do dziennika ocenę zero.
- Sprawdzian jest zapowiedziany tydzień wcześniej.

- Sprawdziany powinny być ocenione i oddane w ciągu dwóch tygodni.
- Jeśli uzyskana przez ucznia ocena nie satysfakcjonuje go - istnieje możliwość poprawy w terminie ustalonym przez nauczyciela (poprawa nie może być później niż dwa tygodnie oddania prac).

2. Kartkówki

- Kartkówki z trzech ostatnich lekcji nie muszą być zapowiedziane, jeśli dotyczą znajomości mapy muszą być zapowiedziane tydzień wcześniej.
- Nauczyciel powinien ocenić kartkówki w ciągu dwóch tygodni.
- Kartkówki nie podlegają poprawie.

3. Kryteria oceniania sprawdzianów i kartkówek

100% - ocena celująca

91% – 99% - ocena bardzo dobra

75 % - 90 % - ocena dobra

50 % - 74 % - ocena dostateczna

31 %– 49 % - ocena dopuszczająca

0 % - 30% - ocena niedostateczna

4. Sposób wystawiania ocen

L.p.	Oceniane elementy pracy ucznia	Waga
1	Sprawdzian	4
2	Kartkówka	3
3	Odpowiedź ustna	3
4	Praca domowa	2
5	Karta pracy	2
6	Projekt edukacyjny	3
7	Praca w grupie	1
8	Aktywny udział w lekcji	2
9	Konkursy zewnętrzne	4
10	Konkursy szkolne	3
11	Nieprzygotowanie do lekcji	-
12	Prace dodatkowe	2

5. Kryteria oceny odpowiedzi ustnej

Niedostateczny – odpowiedź nie spełnia wymagań podanych niżej kryteriów pozytywnych.

Dopuszczający – odpowiedź zawiera niezbędną wiedzę i umiejętności niezbędne z punktu widzenia realizacji celów przedmiotu i nieodzowną w toku dalszego kształcenia. Podczas wypowiedzi możliwe są liczne błędy, zarówno w wiedzy merytorycznej, jak i w sposobie jej prezentowania

Dostateczny – uczeń zna najważniejsze fakty(wiedza podstawowa) i potrafi je zinterpretować, w wypowiedzi występują liczne błędy rzeczowe i językowe.

Dobry – Odpowiedź zawiera większość wymaganych treści (wiadomości uzupełnione są o nieco trudniejszą wiedzę rozszerzającą), poprawna pod względem językowym, dopuszczalne są jedynie nieliczne błędy, uczeń nie wyczerpuje zagadnienia.

Bardzo dobry – Wypowiedź wyczerpująca pod względem faktograficznym (wiedza podstawowa, wiedza rozszerzająca i wiedza dopełniająca), swobodne operowanie faktami i dostrzeganie związków między nimi, wyciągane są wnioski, występuje ocena całościowa, treść nie wykracza poza program.

Celujący – Odpowiedź wskazuje na szczególne zainteresowanie przedmiotem, spełniając kryteria oceny bardzo dobrej wykracza poza obowiązujący program nauczania, zawiera treści zaczerpnięte z literatury popularnonaukowej, zawiera własne oryginalne przemyślenia i oceny.

6. Kryteria oceny pracy w grupie

Ocena pracy grupy wystawiona jest na podstawie obserwacji, która nauczyciel przeprowadza w czasie wykonywania przez uczniów zadań zespołowych, w szczególności zwraca uwagę na:

- Odpowiedzialność ucznia za wykonywanie zadania powierzonego grupie,
- Odpowiedzialność ucznia za funkcjonowanie grupy,
- Odpowiedzialność ucznia za planowanie i organizację pracy w grupie.

7. Ocenianie aktywności uczniów

a) Aktywność cząstkowa znak plus

- Uczeń może otrzymać plus za aktywność podczas lekcji: częste zgłaszanie się i udzielanie prawidłowych odpowiedzi,

rozwiązywanie przykładowych ćwiczeń, aktywną pracę w grupie, jak również za wszelkie prace wykonane przez ucznia z własnej inicjatywy lub na prośbę nauczyciela,

- Za trzy zgromadzone znaki plus uczeń otrzymuje ocenę bardzo dobrą.

b) Aktywność cząstkowa znak minus:

- Uczeń może otrzymać znak minus za:
 - brak prostego zadania domowego
 - brak oznak pracy w grupie
 - niewykonywanie prostych czynności w toku lekcji
- Za trzy zgromadzone znaki minus uczeń otrzymuje ocenę niedostateczną

IV. ARCHIWIZACJA PRAC

Archiwizacji do końca roku szkolnego czyli do 31 sierpnia podlegają: sprawdziany i kartkówki. Po okresie archiwizacji wyżej wymienione prace zostają zniszczone.

V. SPOSÓB UDOSTĘPNIANIA PRAC UCZNIOM, RODZICOM LUB PRAWNYM OPIEKUNOM

Uczeń ma prawo wglądu do sprawdzonej i ocenionej pracy własnej w obecności nauczyciela i uzyskania zwięzłej motywacji uzyskanej oceny.

Prawo wglądu do prac mają również rodzice (prawni opiekunowie) ucznia podczas zebrań z rodzicami , ale tylko w obecności nauczyciela geografii.

VI. ZASADY POPRAWIANIA WYNIKÓW NIEKORZYSTNYCH

Uczeń ma prawo poprawienia wyników niekorzystnych z pisemnych sprawdzianów wiadomości i umiejętności. Poprawianie ocen nie jest obligatoryjne i zależy od decyzji ucznia. W sytuacji poprawiania wyników uczeń otrzymuje nowe zadania o podobnym stopniu trudności co poprzednie. Termin poprawiania wyników niekorzystnych ustala nauczyciel w porozumieniu z uczniem; poprawa nie może się odbyć później niż dwa tygodnie od daty oddania prac.

VII. SPOSÓB WYSTAWNIANIA OCENY KLASYFIKACYJNEJ

1. Przy wystawianiu ocen semestralnych i rocznych nie przewiduje się dodatkowych sprawdzianów umożliwiających podnoszenie proponowanej oceny.

2. Ocena semestralna lub roczna nie jest średnia ocen cząstkowych. Przy wystawianiu oceny klasyfikacyjnej największe znaczenie mają sprawdziany, w drugiej kolejności kartkówki i odpowiedzi ustne. Inne oceny mają charakter wspomagający.
3. Przy wystawieniu oceny rocznej uwzględnia się pracę i wyniki z całego roku.
4. O ocenie pozytywnej uczeń powinien być poinformowany 14 dni przed klasyfikacją, a o ocenie niedostatecznej miesiąc wcześniej.

VIII. TRYB UZYSKIWANIA WYŻSZEJ OCENY NIŻ PRZEWDYWANA

1. Uczeń może ubiegać się o ocenę wyższą niż przewidywana roczna ocena klasyfikacyjna tylko wtedy, gdy systematycznie uczęszczał na zajęcia (był obecny na 90% zajęć edukacyjnych z geografii), brał w nich aktywny udział, systematycznie odrabiał wszystkie prace domowe, wykazywał inicjatywę w pracach dodatkowych.
2. Uczeń ubiegający się o ocenę wyższą niż przewidywana musi mieć oceny ze wszystkich sprawdzianów przewidzianych w roku szkolnym.
3. Sposobem uzyskania podwyższonej oceny jest test i odpowiedź ustna na podstawie wymagań na poszczególne oceny, obejmujące materiał z całego roku szkolnego.

IX. USTALENIA DODATKOWE

1. Obowiązkiem każdego ucznia jest przygotowanie się do lekcji.
2. W ciągu semestru uczeń klasy siódmej może zgłosić dwa razy nieprzygotowanie do lekcji, zaś uczniowie klas piątych, szóstych i ósmych jeden raz w semestrze. Za nieprzygotowanie uważa się nieopanowanie przez ucznia materiału z trzech ostatnich lekcji oraz brak pracy domowej. Uczeń nie może zgłosić nieprzygotowania do lekcji na zajęciach, na których zostały zapowiedziane: sprawdziany, kartkówki, bądź utrwalenie wiadomości i umiejętności.
3. Braki w zeszycie i wszelkie zaległości wynikłe z powodu nieobecności ucznia powinny być uzupełniane na bieżąco.

4. Jeżeli podczas sprawdzianu lub kartkówki uczeń pracuje niesamodzielnie (korzysta z pomocy innych uczniów, zeszytu lub innych materiałów) wówczas otrzymuje ocenę niedostateczną bez możliwości poprawienia jej.
5. W przypadku posiadania przez ucznia opinii lub orzeczenia PPP nauczyciel zobowiązany jest dostosować wymagania edukacyjne lub metody pracy do zaleceń poradni i możliwości ucznia.

X. OGÓLNE WYMAGANIA NA POSZCZEGÓLNE STOPNIE

1. Stopień niedostateczny

Uczeń nie opanował niezbędnych wiadomości i umiejętności zawartych w wymaganiach podstawy programowej – potrzebnych do kontynuowania nauki. W szczególności wykazuje brak systematyczności i chęci do nauki, nie posiada podstawowej orientacji na mapie, nie wykonuje zadań domowych, nie potrafi samodzielnie korzystać z różnych źródeł, w tym treści podręcznika, nie pracuje na lekcji, nie potrafi rozwiązywać zadań teoretycznych i praktycznych o elementarnym stopniu trudności samodzielnie, w grupie lub nawet przy pomocy nauczyciela, nie udziela prawidłowych odpowiedzi na większość zadanych mu pytań.

2. Stopień dopuszczający (wymagania konieczne)

Uczeń ma braki w wymaganiach koniecznych z zakresu wiadomości i umiejętności. Opanował w stopniu elementarnym umiejętność czytania map, posiada elementarną orientację na mapie świata, Europy i Polski, posługuje się w stopniu elementarnym słownictwem i terminologią geograficzną, samodzielnie rozwiązuje zadania o niewielkim stopniu trudności, przejawia chęć i gotowość pracy i współpracy, umie wykorzystać różne źródła informacji, przy czym objawia się to jako praca odtwórcza, wskazująca na słabe zrozumienie polecenia, nadrabia zaległości, przy pomocy nauczyciela udziela odpowiedzi na proste pytania.

3. Stopień dostateczny (wymagania podstawowe)

Uczeń opanował podstawowe wiadomości i wybrane umiejętności określone podstawą programową. W szczególności: posiada podstawową orientację na mapie i w przestrzeni geograficznej, poprawnie wyraża swoje myśli w prostych i typowych przykładach, przy wypowiedzi widać nieliczne błędy, odpowiedź ustna odbywa się przy pomocy nauczyciela zadającego kolejne pytania, samodzielnie i w grupie rozwiązuje poprawnie nieskomplikowane polecenia, potrafi naśladować podobne rozwiązania w analogicznych sytuacjach, wartościuje elementy działalności człowieka

w środowisku, poprawnie odczytuje dane z tekstu, rysunków, diagramów, tabel, przetwarza proste dane na wykresy, wykonuje wybrane, proste obliczenia stosowane w geografii, z pomocą nauczyciela poprawnie stosuje wiadomości i umiejętności do rozwiązania sytuacji problemowych.

4. Stopień dobry (wymagania rozszerzające)

Uczeń opanował wiadomości i umiejętności w stopniu dobrym, uwzględniającym wymagania rozszerzające. W szczególności : pracuje systematycznie, a jego przygotowanie choć pełne jest różne jakościowo, posiada dobra orientację na mapie świata, czyta ze zrozumieniem mapy tematyczne, dokonuje poprawnych interpretacji różnych tekstów źródłowych, udziela zasadniczo samodzielnie odpowiedzi, choć uwidaczniają się niewielkie braki w wiedzy lub wypowiedź nie wyczerpuje omawianego zagadnienia, wiadomości i umiejętności podstawowe są dla niego zrozumiałe, potrafi samodzielnie rozwiązywać zadania o pewnym stopniu trudności, wykonuje wszystkie obliczenia stosowane w geografii, dostrzega zależności przyczynowo – skutkowe, łączy zagadnienia w logiczne ciągi, opanował umiejętności dokonywania interpretacji prostych zjawisk przedstawionych graficznie, posługuje się językiem poprawnym pod względem merytorycznym, stylistycznym i gramatycznym, potrafi wartościować działalność człowieka w środowisku, aktywnie i efektywnie pracuje i współpracuje w zespołach grupowych, chętnie wykonuje dodatkowe zadania.

5. Stopień bardzo dobry (wymagania dopełniające)

Uczeń w stopniu wyczerpującym opanował materiał przewidziany w podstawie programowej dla danej klasy oraz praktycznie stosuje umiejętności z zakresu kluczowych kompetencji w edukacji geograficznej. Przygotowanie ucznia do lekcji jest pełne, wszechstronne oraz systematyczne, sprawnie posługuje się wiadomościami i zdobytymi umiejętnościami, podczas wypowiedzi ustnej samodzielnie potrafi interpretować omawiane zagadnienie, jego wypowiedź jest ładna, ciekawa i poprawna pod względem merytorycznym, stylistycznym i gramatycznym, samodzielnie dokonuje interpretacji treści mapy i innych materiałów źródłowych, obok prawidłowego wnioskowania przeprowadza proste analizy zjawisk, potrafi zastosować wiedzę w praktycznym działaniu, chętnie wykonuje zadania i prace dodatkowe, wykorzystuje różne źródła informacji do pogłębiania swojej wiedzy, bierze aktywny udział w przedsięwzięciach o charakterze środowiskowym, pracuje nad własnym rozwojem lub bierze udział w konkursach o treściach geograficznych

6. Stopień celujący (wymagania wykraczające)

Uczeń spełnia wszystkie kryteria ujęte w wymaganiach na ocenę bardzo dobrą, a ponadto w zakresie posiadanej wiedzy wykracza poza podstawę programową, samodzielnie i twórczo rozwija własne uzdolnienia i zainteresowania, a ich efekty potrafi zaprezentować innym w konkretnej formie. Ponadto uczeń powinien wykazać się znaczącymi osiągnięciami w konkursach na poziomie ponadszkolnym.

Szczegółowe wymagania edukacyjne na poszczególne stopnie szkolne zawiera plan wynikowy opracowany według programu nauczania geografii w szkole podstawowej Planeta Nowa autorstwa Ewy Marii Tuz i Barbary dziedric (Nowa Era)

7. DOSTOSOWANIE WYMAGAŃ EDUKACYJNYCH DO INDYWIDUALNYCH POTRZEB ROZWOJOWYCH I EDUKACYJNYCH ORAZ MOŻLIWOŚCI PSYCHOFIZYCZNYCH UCZNI

Wymagania edukacyjne dostosowuje się do indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz psychofizycznych ucznia:

1. Posiadającego opinię PPP
2. Posiadającego orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego
3. Posiadającego orzeczenie o potrzebie indywidualnego nauczania
4. Nieposiadającego orzeczenia lub opinii PPP, który jest objęty pomocą psychologiczno – pedagogiczną w szkole.

Opracowała

Agnieszka Marat